

Opening zonnepark de Vaandel in Heerhugowaard.

Verslag KG

Ter gelegenheid van de opening van zonnepark de Vaandel was er op 25 oktober 2018 een symposium over ontwikkelingen binnen zonne-energie. Jan Wijnker en Karin van der Gaast woonden dit bij. Zij waren de enige 2 raadsleden vanuit Koggenland. In totaal waren er ruim 50 belangstellenden.

Het was een feestje voor zonne-energieproducent **Ecorus**: in 4 jaar tijd is het bedrijf uitgegroeid tot één van de grote spelers op het gebied van installatie van zonnepanelen.

Het bedrijf installeerde ook in Heerhugowaard zonnepark 'de Vaandel'. In dit park leveren 34.000 zonnepanelen op 10 hectare zo'n 9 miljoen kilowattuur aan stroom per jaar. Dat is genoeg voor 2250 huishoudens. Heerhugowaard is daar terecht trots op. Nederland is een van de traagste landen in de invoering van herbruikbare energie.

Door zijn ligging in een delta is ons land tegelijkertijd zeer kwetsbaar door een verhoogde zeespiegel. Toch is er geen besef van urgentie. De participatie van de inwoners burger is laag en er wordt alleen maar méér elektriciteit en energie gebruikt in plaats van minder.

Drie thema's stonden centraal: 1) **Inpassing in het landschap**; 2) **ecologische consequenties** en 3) **burgerparticipatie**

Gijs van den Boomen, *landschapsarchitect bij Kuiper Compagnons*: "Zonneparken zijn de nieuwkomer in het landschap. De tijden veranderen. Energie, voedsel, veiligheid, mobiliteit, huisvesting gebruiken steeds meer ruimte. In Parijs in 2015 is er gejuicht toen er een klimaatakkoord kwam maar wat is daar van terecht gekomen? Is ons gedrag veranderd? Nederland ligt in een Delta en voor grote delen van het land oorspronkelijk 6 meter onder de zeespiegel. Ook waar wij wonen. Op dit moment moet je EN EN doen. Zowel windmolens op zee als op land zonneweides. Een integrale aanpak is nodig. Het NIMBY principe (Niet in mijn achtertuin) moet verdwijnen en plaatsmaken voor meer bewustzijn. De Nederlandse bevolking moet de energiefactor gaan herwaarderen. In Nederland zijn al veel voorbeelden

van andere vormen van energieopwekking. Warmte winning uit asfalt, integrale energielandschappen; zie ondermeer www.Lombox.nl.

Roderick Groen *adviseur water en milieu van Arcadis belicht de ecologische aspecten.* Bij de bouw van woningen wordt wel gelet op isolatie maar niet op het in stand houden van de biodiversiteit. Dat is noodzakelijk en kan ook bij de aanleg van zonneparken. Zoek een plek waar de biodiversiteit laag is. Bij veel landbouwgrond is dat het geval. Bij de inpassing moet de opstelling zo gemaakt worden dat die gunstig is voor de natuur. Maak het plan ook multifunctioneel zodat er sprake kan zijn van waterberging, recreatie en educatie. Zorg dat de waterretentie vermindert. Door de juiste locatiekeuze en -inrichting kun je biodiversiteit bevorderen. Denk hierbij aan kruidenmix, maaibeheer, sloten met een natuurlijke oever, bijenhotel, broeihopen EN voldoende licht en neerslag op de bodem. Natuurontwikkeling wordt voor de agrariër interessant als het gaat in combinatie met recreatie en educatie. Een actieve en sturende overheid is hierbij noodzakelijk. Zij moet de verschillende ambities bij elkaar brengen.

Rob Appels *projectleider ruimtelijke ordening & zonne-energie provincie Groningen.* Zijn stelling luidde dat we nog heel veel kennis missen. Participanten in de zonneparken zijn meestal blank, man, hoog opgeleid. Daardoor worden heel veel mensen vergeten. In Groningen wordt er volgens de maatwerkmethode gewerkt: landschapsarchitectuur en burgerparticipatie gaan hand in hand. Voor een zonnepark gelden ook ecologische uitgangspunten. Geen zonneweides in leefgebieden van weidevogels en niet in natuurgebieden.

Hij ziet ook dat er meer beweging op gang komt richting lokale inbreng in de energiecoöperaties. Met een energyspel wordt ook het bewustzijn van de burgers vergroot. Omwonenden raken alleen betrokken door goede communicatie bijv. via een website die up to date gehouden wordt.

Er zijn verschillende vormen van mogelijke participatie : postcode roos, obligaties, gebiedsfonds en eigenaarschap. Overeenstemming en borging zijn hierin belangrijk. Er zijn 3 actoren bij burgerparticipatie: 1) ontwikkelaar 2) lokale energie coöperatie en 3) de overheid. Dit zijn ongelijke grootheden. De vrijwilliger tegenover de goed georganiseerde ontwikkelaar.

Gert Bral leidde de discussie met alle panelleden. Hier kwam vooral de afwezige overheid aan de orde. Er is geen visie geformuleerd de afgelopen 15 jaar (Mark Rutte: ‘als u visie nodig heeft gaat u naar de oogarts maar komt u niet bij mij’) Versnelling van het maken van een visie moet breder, niet alleen op gemeentelijke schaal.

Karin van der Gaast kreeg als eerste het woord in de discussie en heeft uitgelegd wat het dilemma was van de gemeenteraad van Koggenland. Waarom tot grote spijt van GBK 9 leden voor en 10 raadsleden in juli tegen de komst van het zonnepark bij Oudendijk waren; biodiversiteit, burgerparticipatie, beslag landbouwgrond

Wiet Volker van TNO Eindhoven concludeerde: er ligt een opgave voor ons. Nederland produceert nu 3 gigawatt en moet naar een productie van **200 gigawatt**. Er is in feite sprake van een noodtoestand. De overheid kan - met een beroep op de crises en herstelwet - optreden en het voortouw nemen. Maar daartoe moet de politieke wil aanwezig zijn.

=====